

Karolinska
Institutet

Lärosätenas roll i samverkan med hälso- och sjukvården

Annika Östman Wernerson
Rektor, Karolinska Institutet

Frågor

- Vad är **lärosätenas roll** i samhället och i relation till hälso- och sjukvården?
- Finns **behov av mer samarbete** mellan lärosätena?
- Vilka visioner finns kring det **Nationella vårdkompetensrådet** roll?

Foto: Liza Simonsson

Lärosätenas uppgift – utbildning

Dimensionering av utbildning

- **Utbildningsutbudet** ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov
- **Utbudet styrs allt mer** – mål för antal examina på flera program
- **Lärosätena ska ta hänsyn till många faktorer**
 - Var olika utbildningar finns
 - Kompetensbehov inom hela vårdområdet och Life Science sektorn
 - Finns relevant forskning som säkrar forskningsanknytning?

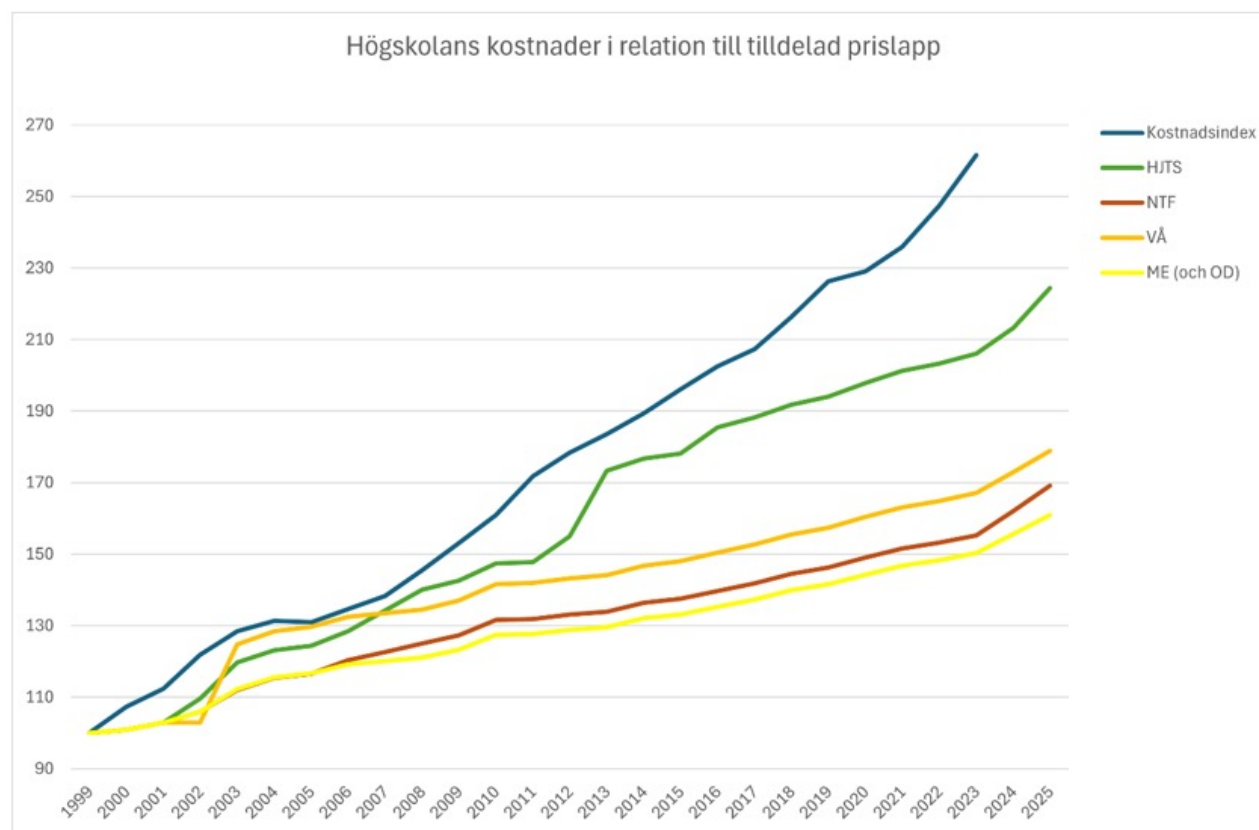

Foto: Liza Simonsson

Utmaningar kopplade till dimensionering och kvalitet

- **Universiteten är "tröga"** – det tar tid att starta nya program liksom att avsluta
 - Både bra och dåligt
- **Begränsat utbildningsanslag**
 - Stort behov av programutbildning inom professionsutbildningar → mindre utrymme för fristående kurser, magister- och master program, behov av nya program
- **Urholkning av utbildningsanslaget**
 - "Prislappen" för vård och medicin/odontologi särskild dålig utveckling över tid
 - Färre lärare – mindre lärarledd undervisning
 - Kvaliteten riskerar att försämrats

Utveckling "prislappar"

Relativ utveckling av ersättningsbelopp ("prislappar") mellan utbildningsområdena medicin (ME, gul) och odontologi, vård (VÅ, orange), natur-, teknik och farmaci (NTF, brun), samt humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi (HJTS, grön).
Kostnadsindex (blå)

Lärosätenas roll i relation till hälso- och sjukvården

Utbud

- **Landets behov** av kompetens ska täckas
- **Svårt att göra / få tillgång till bra prognoser** för dimensionering
- Vissa program har **minskat söktryck** – hur hantera?
- **Stort antal "små" program**
 - Svårt att klara ekonomi och lärarkompetens
- **Utbildningarnas innehåll**
 - Av stor vikt att kunna arbeta evidensbaserat
 - Nya kompetenser kommer att krävas

Foto: Liza Simonsson

Verksamhetsförlagd utbildning

Foto: Liza Simonsson

- **Lärosätet ansvar för kvaliteten – även för VFU**
- Ersättning för medverkan innebär **inte full kostnadstäckning**
- **Stora förändringar sker i vården → ny spelplan, ny vård**
 - God och nära vård
 - Kommuner en viktig arena för VFU
 - Digitalisering och mer vård i hemmet
- **Pågående "kulturförändring"?**
 - VFU i hela landet – hur säkrar vi kvaliteten?

Hur säkrar vi kvaliteten i VFU?

- **Bra dialog** med ansvariga för hälso-och sjukvård en förutsättning
- **Lärosätena behöver vara närvarande**
 - Vikten av förenade anställningar och adjungeringar
- **Karriärvägar där arbete med utbildning premieras**
 - både inom lärosäten och hälso-och sjukvård
- **Handledarutbildning**
- **USV-kriterier har hjälpt oss!**

Samarbete mellan lärosäten?

Absolut! Om vad?

- **Hur kan vi stärka relationerna mellan lärosätena?** Komplettera snarare än konkurrera
- **Säkra lärarkompetens**
 - Ta nationella initiativ till t ex forskarskolor
 - Dela med sig av lärarresurser, material
- **Var olika utbildningar ges**
 - kan vi fördela mellan lärosäten?
- **Studentrekrytering**
 - ge varandra kloka råd
- **Livslångt lärande** – bygga nytt?
- **Annat?**

Foto: Liza Simonsson

Samarbete mellan lärosäten och vårdgivare

Om vad?

Foto: Liza Simonsson

- **Bättre prognoser** kring specifika behov nödvändigt
- **Hur kan vi göra vårdyrken mer attraktiva?**
 - Hur kan vi synliggöra för dagens ungdomar vad olika yrken innebär och vilka utvecklingsmöjligheter som finns
- Hur kan vi **förbättra övergången** mellan studier och yrkesliv?
- **Arbetsmiljön och karriärvägar** är avgörande för om man stannar i yrket
- **Livslångt lärande** – möjlighet att gå kompletterande kurser och utbildningar är viktigt för utveckling av individ och vårdverksamhet

Framtidsspaning

Några tankar

- **Vården utvecklas i snabb takt – vården och samhället behöver ny kunskap**
 - Kan lärosätena ge kortare fristående kurser. Mer på distans?
 - Kan interprofessionella / interdisciplinära kurser skapas kring t ex digitalisering, bioinformatik mm
- **Lärosätenas roll i det livslånga lärandet**
 - Program/uppdragsutbildning/fristående kurser
 - Hur vill vi att det ska se ut framöver – vi bör ta fram förslag och möjliga lösningar
- Kan eller bör lärosätena få i uppdrag att **samverka kring examensmålen och hur dessa tolkas?**

Nationella vårdkompetensrådet

Ny ledamot – mina förväntningar

- **En viktig arena** för diskussioner om framtidens kompetensförsörjning av hälso- och sjukvården
- **Vi måste förstå och respektera de olika aktörernas uppdrag och mandat**
 - En vilja att förstå varandras utmaningar
 - Ta fram eller förmedla förslag som förankras i respektive verksamhet
- **Prognoser** och behov från regioner och kommuner behöver tas fram
- Om alla är överens har vi stora möjligheter att förändra!

**Karolinska
Institutet**